

ชื่อผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม โรงเรียนวักกับการพัฒนาศักยภาพนักเรียน สู่ออกาสทางอาชีพ
 ระยะเวลาดำเนินงาน มิถุนายน 2563 – ตุลาคม 2564

การส่งผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

- ☒ เป็นผลงานที่ไม่เคยส่งเข้ารับการคัดสรรกับคุรุสภา
☐ เป็นผลงานที่เคยส่งเข้ารับการคัดสรรกับคุรุสภา ปี..... เรื่อง..... แต่ไม่ได้รับรางวัลของคุรุสภา
☐ เป็นผลงานที่เคยได้รับรางวัลของคุรุสภาและมีการนำมาพัฒนาเพิ่มเติม หรือต่อยอดนวัตกรรม

ประเภทผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

- ☐ การจัดการเรียนรู้ ☐ สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้
☐ การบริหารและการจัดการสถานศึกษา ☒ การส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
☐ การวัดและประเมินผล

ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล หมู่ 9 ตำบลกะหาด อำเภอนีนสง่า
 จังหวัดชัยภูมิ รหัสไปรษณีย์ 36130
 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

ผู้บริหารสถานศึกษา

ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา นางนงคันทุช คชา เลขบัตรประชาชน 3 3606 00100 49 1
 ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
 โทรศัพท์ 093 – 2504441 E-mail nongnuchkhacha@hotmail.com

ผู้ประสานงาน

นายภาณุพงศ์ โคนชัยภูมิ เลขบัตรประชาชน 1 3699 00163 97 0
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ -
 โทรศัพท์ 082 – 1426335 E-mail phanuphong1232@gmail.com

คณะผู้ร่วมพัฒนาผลงานนวัตกรรม

นางสาวพรพรรณ กุญชร เลขบัตรประชาชน 1 3606 00027 51 7
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ
 โทรศัพท์ 065 – 3595532 E-mail pornpun@chaiyaphum3.go.th
 นางสาวบ เหลื่อมกลาง เลขบัตรประชาชน 3 4017 00172 70 1
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
 โทรศัพท์ 088 – 3673553 E-mail myscience585@gmail.com

นายธำรงเกียรติ ขามจัตูรัส	เลขบัตรประชาชน 3 3606 00214 16 0
ตำแหน่ง ครู	วิทยฐานะ -
โทรศัพท์ 092 – 8710249	E-mail thamrongkiat245sc731@gmail.com
นายภาณุพงศ์ โคนชัยภูมิ	เลขบัตรประชาชน 1 3699 00163 97 0
ตำแหน่ง ครู	วิทยฐานะ -
โทรศัพท์ 082 – 1426335	E-mail phanuphong1232@gmail.com
นายอนัน ภูบัว	เลขบัตรประชาชน 1 3699 00305 46 4
ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง	วิทยฐานะ -
โทรศัพท์ 093 – 5027886	E-mail anan13784@gmail.com

โรงเรียนว้าว

กับการพัฒนาศักยภาพนักเรียน สู่โอกาสทางอาชีพ

คณะผู้จัดทำ

นางนงค์นุช คชา

นางสาวพรพรรณ กุญชร

นางสงบ เหลื่อมกลาง

นายรุ่งเกียรติ ขามจิตุรัส

นายภาณุพงศ์ ไคนชัยภูมิ

นายอนัน ภูบัว

โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานนวัตกรรมโรงเรียนวักกับการพัฒนาศักยภาพนักเรียน สู่โอกาสทางอาชีพ เล่มจัดทำขึ้นเพื่อใช้สำหรับประกอบการพิจารณาคัดสรรรางวัล “หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม” ประจำปี 2565 สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ของโรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล อำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ในการพัฒนานวัตกรรมโรงเรียนวัก เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพเป็นบุคคลที่มีความพร้อม เป็นคนดี คนเก่ง มีพื้นฐานทางอาชีพ และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข บนพื้นฐานความพอเพียง เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในอนาคต

คณะผู้พัฒนานวัตกรรม
โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล

สารบัญ

หน้า

บทสรุป	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	3
วัตถุประสงค์	3
กระบวนการพัฒนาผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม	4
สภาพปัญหาก่อนการพัฒนา	4
การออกแบบนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา	4
ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนา	6
ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	11
สรุปสิ่งที่เรียนรู้และการปรับปรุงให้ดีขึ้น	13
การขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนา	14
ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	14
จุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของผลงานนวัตกรรม	15
บรรณานุกรม	16

บทสรุป

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิต เห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ รวมถึงการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ทำให้ทุกฝ่ายต้องตื่นตัวเตรียมพร้อม ยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ทำให้ระบบการศึกษาต้องมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมนักเรียนให้เป็นบุคคลในศตวรรษที่ 21 และในการจัดการศึกษานั้นเน้นให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเกี่ยวกับการเผชิญปัญหา และประยุกต์ความรู้เพื่อนำมาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานั้น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายให้นักเรียนต้องมีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551) ซึ่งการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาก็เชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตจริงในปัจจุบัน ทำให้เกิดกระบวนการหรือผลผลิตใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล จัดการศึกษาที่เน้นคุณธรรม นำความรู้ ควบคู่ทักษะอาชีพ ให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดกิจกรรมโรงเรียนว้าวขึ้น เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนในการพัฒนาตนเอง และเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาหาความรู้ในการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้ นำเนื้อหาจากกิจกรรมโรงเรียนว้าวเข้ามาจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย ตามความเหมาะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผ่านรูปแบบการเรียนรู้กระตือรือร้น (Active Learning) เช่น รูปแบบโครงงาน (Project-Based Learning) ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เป็นต้น เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกรรม ฝึกประสบการณ์ด้วยตัวเอง เกิดทักษะกระบวนการทางความคิด ทำให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นได้ เป็นการต่อยอดความรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชนาธิป พรกุล (2554) ว่าการให้ความรู้เพียงอย่างเดียวเพื่อใช้ในการสอบเท่านั้น แต่ไม่ได้สอนให้ผู้เรียนคิด และลงมือปฏิบัติ ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะต่าง ๆ ในการค้นหาความรู้ การสร้างองค์ความรู้ให้กับตัวเอง ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านการจัดการ ความคิด พื้นฐานทางอาชีพ สามารถมองภาพถัดไปในการดำรงชีวิตได้

โรงเรียนว้าว เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ในการบริหารจัดการด้านโรงเรียน อาหาร น้ำ การดูแลรักษา เพื่อใช้ในการศึกษา มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการ การใช้ประโยชน์จากวัว การเพิ่มมูลค่าของเสียที่เกิดจากวัวให้มีประโยชน์ และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เกิดความรักและภูมิใจในอาชีพที่สุจริต ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมถึงทักษะชีวิต เชื่อมโยงการคิดวิเคราะห์ วางแผนการทำงาน เช่น กิจกรรมบ่อแก๊สชีวภาพจากมูลวัว การหมักฟาง การทำปุ๋ยหมัก การทำอาหารสัตว์ การทำตุ๋นตาของที่ระลึกโรงเรียนว้าว เป็นต้น นักเรียนได้ลงมือทำ ศึกษาหาข้อมูล และมีการค้นพบตัวเองว่าชอบหรือถนัดในกิจกรรมใด โดยใช้เวลาว่างนันทนาการเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้

ผลจากการใช้นวัตกรรมโรงเรียนว้าว เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุกคน ได้เห็นโอกาสทางอาชีพ พบว่าโรงเรียนว้าวเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ครบวงจรในการบริหารจัดการการเลี้ยงวัว ทำให้นักเรียนมีความสนุกในการทำกิจกรรม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ครู รวมถึงบุคคลภายนอกที่เข้ามาศึกษาแหล่งเรียนรู้ ได้แสดงความสามารถ มีสุขภาพจิตที่ดี สุขภาพกายที่แข็งแรง นอกจากนี้ก็นักเรียนนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการจัดลำดับทางความคิดอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เป็นระบบมากขึ้น มีการเชื่อมโยงประสบการณ์ที่ได้ทำจริงกับความรู้ เกิดเป็นความรู้ที่นักเรียนสร้างขึ้นเอง สามารถนำมาใช้ได้ เป็นความรู้ที่คงทน ยังเป็นการสร้างอาชีพในอนาคตให้กับนักเรียน และรู้คุณค่า ประโยชน์จากมูลวัว รวมถึงเพิ่มมูลค่ามูลวัว ทำให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน นักเรียนและผู้ปกครองเกิดความพึงใจ ภูมิใจในอาชีพของตนเอง ลดปัญหาครอบครัว แหว่งกลาง ที่เด็กต้องอยู่กับปู่ย่าตายาย พ่อแม่ต้องไปประกอบอาชีพในต่างถิ่น เนื่องจากเกิดอาชีพในชุมชน ทำให้ลดการย้ายถิ่นฐานในการออกไปประกอบอาชีพต่างถิ่น เป็นสังคมที่มีความสุขและพึงตนเองได้

ความเป็นมาและความสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การดำเนินชีวิต รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ระบบการศึกษาต้องมีการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงความรีบเร่งของสังคม การใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไป ร่วมด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปัจจุบัน ทำให้ทุกชีวิตมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดบนพื้นฐานการดำเนินชีวิตวิถีใหม่

โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล มีแนวคิดในการพัฒนาการจัดการศึกษา เน้นคุณธรรม นำความรู้ ควบคู่ทักษะอาชีพขึ้นภายในโรงเรียน เป็นการบูรณาการความในท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการศึกษา ผ่านปราชญ์ชาวบ้านทำให้นักเรียนเกิดทักษะด้านงานอาชีพ ด้วยบริบททางสังคมของโรงเรียน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ โรงเรียนจึงนำจุดเด่นของชุมชนเข้ามามีจัดการเรียนรู้ จนเกิดกิจกรรมโรงเรียนวัวอย่างขึ้น ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน และเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาหาความรู้ในการประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ โรงเรียนได้นำเข้ามามีจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการในรูปแบบที่หลายหลายตามความศักยภาพ และความพร้อมของนักเรียน ให้ได้ใช้สิ่งที่มีอยู่อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อสอดคล้องตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ทั้งนี้เป็นการปลูกฝัง พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน รวมถึงชุมชนให้เห็นคุณค่าของทักษะอาชีพ บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองและส่วนรวม โดยสอนให้นักเรียนก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ รู้จักความพอดี ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมองเห็นอาชีพ ลดการเคลื่อนย้ายแรงงานในอนาคตได้เนื่องจากถ้าชุมชนเกิดการบริหารจัดการทางด้านอาชีพแบบครบวงจร เกิดงาน เกิดรายได้ภายในชุมชน

ดังนั้นโรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล จึงได้มีการจัดทำนวัตกรรมโรงเรียนวัวกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน สู่อีกาสทางอาชีพ ภายใต้บริบทของสถานศึกษาและกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ให้มีความสำคัญกับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาโรงเรียนวัวเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน และชุมชน
2. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพที่หลากหลายให้กับนักเรียน
3. เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพ และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน
4. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และชุมชน

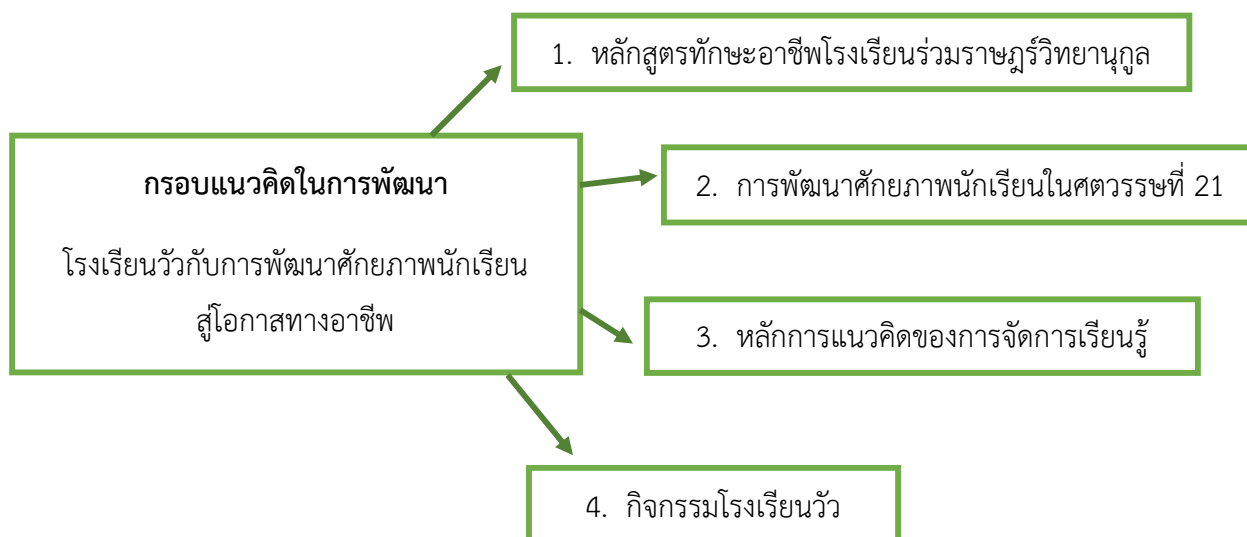
กระบวนการพัฒนาผลงานหนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม

สภาพปัญหาก่อนการพัฒนา

สภาพแวดล้อมและบริบทของโรงเรียน เป็นสังคมเกษตรกรรม มีการทำไร่มันสำปะหลัง ไร่อ้อย และเลี้ยงสัตว์ ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ต้องย้ายไปทำงานต่างถิ่น นักเรียนจึงอาศัยอยู่กับปู่ย่า ตายาย บ่อยครั้งนักเรียนต้องติดตามผู้ปกครองไปทำงานทำให้ได้รับการดูแลไม่ทั่วถึงจากผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวค่อนข้างลำบาก ทำให้เกิดปัญหามากมายตามมา เช่น นักเรียนขาดเรียน นักเรียนต้องติดตามผู้ปกครองไปทำงาน นักเรียนไม่สนใจการเรียน ส่งผลถึงความสามารถด้านการเรียน บกพร่อง เรียนไม่ทันเพื่อน หรือแม้กระทั่งปัญหาการใช้ชีวิตในสังคมด้วย ดังนั้นโรงเรียนจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนานักเรียนโดยอาศัยบริบทของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียน และนำนักเรียนกลับสู่ห้องเรียน จึงคิดหากิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนให้ครบทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย

การออกแบบนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา

การออกแบบนวัตกรรมโรงเรียนวู้กับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน สู่ออกาสทางอาชีพ โดยใช้โรงเรียนวู้เป็นฐานในการพัฒนาควบคู่กับทักษะอาชีพพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้นักเรียนพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะอาชีพ และดำรงตนในสังคมอย่างมีความสุข โรงเรียนมีกระบวนการทำงานภายใต้กรอบแนวคิด ขั้นตอนการพัฒนานวัตกรรมดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม

1. หลักสูตรทักษะอาชีพโรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล

หลักสูตรทักษะอาชีพโรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะซึ่งหมายถึง ความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งนี้ในหลักสูตรแกนกลางกำหนดมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ทั้งนี้การพัฒนาโรงเรียนว้าว จึงเน้นการส่งเสริมทักษะชีวิต ควบคู่กับด้านความรู้เพื่อให้ นักเรียนสามารถเกิดองค์ความรู้ และแนวคิด นำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากต้องอาศัยแรงจูงใจ มโนทัศน์ การแก้ปัญหา ความคิดพินิจพิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติแล้วยังต้องอาศัย ทักษะในการทำงาน ทักษะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การทำงานคล่องแคล่วมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่แท้จริง ไม่ใช่ให้นักเรียนได้รับความรู้เท่านั้นแต่ต้องให้เกิดทักษะกระบวนการทางความคิดด้วยรูปแบบ และวิธีการที่หลากหลาย โดยเน้นการส่งเสริมทักษะชีวิต เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถจนเกิดเป็นความชำนาญ

2. การพัฒนาศักยภาพนักเรียนในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาศักยภาพนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C โดยผสมผสานองค์ความรู้ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการ และความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการงานและการดำเนินชีวิต (วิภาวี ศิริลักษณ์, 2557)

การนำโรงเรียนว้าวเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้เกิดทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำทักษะอาชีพ ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่าง กระบวนทัศน์ และทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรมอีกด้วย

3. หลักการแนวคิดของการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ Active Learning โดยใช้โครงงาน ปัญหาเป็นฐาน ความสำคัญของการเรียนรู้ คือ เนื้อหาที่ผู้เรียนจะเข้าใจ และยอมรับต้องมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของผู้เรียน สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้คือ ต้องเรียนผ่านการกระทำ โดยครูคอยอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน โดยนักเรียนมีส่วนร่วมและตอบสนองต่อกระบวนการเรียนรู้ และการเรียนรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในตนเอง เชื่อมโยงไปสู่เพื่อนคนอื่น ๆ ทั้งด้านความรู้สึก อารมณ์ และสติปัญญา (นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559)

โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูลได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ Active Learning ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การมีส่วนร่วมของนักเรียน นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ และทำกิจกรรมด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้แสดงออกตามความถนัด และสนใจ บนพื้นฐานความแตกต่างของนักเรียนแต่ละบุคคล ใช้รูปแบบนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนว้าว

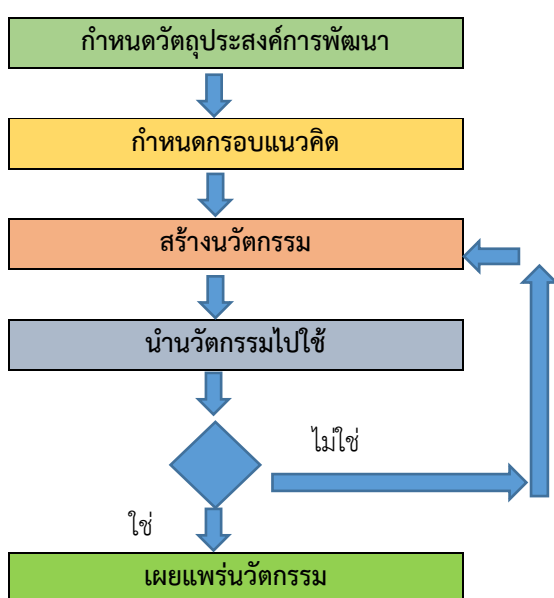
4. กิจกรรมโรงเรียนวัว

โรงเรียนวัว เป็นโครงการโรงเรียนร่วมพัฒนาในมิติใหม่ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 และบริษัทพลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับ นักเรียนควบคู่กับการสร้างทักษะชีวิตตั้งแต่ในโรงเรียน เห็นโอกาสการพัฒนาอาชีพของนักเรียนและชุมชน ในบริบทที่สอดคล้องกับท้องถิ่นที่ตนเองและครอบครัวถนัด ซึ่งจะทำให้เกิด Smart people ขึ้นในอนาคต ทำให้มีความรู้และทักษะอาชีพ ยึดหลักความพอมี พอกิน พอใช้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตในสังคม ใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนร่วมราชภัฏวชิรวิทยานุกูล (COW Model) เป็นรูปแบบที่ได้สังเคราะห์มาจากการและทฤษฎีการบริหาร โดยนำมาเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องเป็นวงจรเชิงระบบ โดยใช้หลักการทางการบริหารแบบวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) และประยุกต์รูปแบบการบริหารโดยคำนึงถึงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

C (Cultivate morality and environment) คือ การปลูกฝังคุณธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม O (Occupation supporting) คือ การส่งเสริมทักษะชีวิต และการบริหารจัดการหลักสูตร บุคลากร และแหล่งเรียนรู้ และ W (Wisdom creating learning management for 21st learners) คือ การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริมการสื่อสารสองภาษา และใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนา

ลำดับการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนวัวกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน สู่ออกทาง โรงเรียนมีขั้นตอนการดำเนินการพัฒนานวัตกรรมดังนี้

- ทำไมถึงพัฒนาศักยภาพนักเรียนโดยใช้โรงเรียนวัว..... เพราะเหตุใด.....
- ศึกษาแนวคิด กรอบสนับสนุน แนวทางในการพัฒนา
- สร้างตัวแบบในการพัฒนา.....
- ทดลอง นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การใช้เป็นแหล่งเรียนรู้
(ไม่ใช่ → นำนวัตกรรมมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาใหม่)
(ใช่ → นำนวัตกรรมเผยแพร่)

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนานวัตกรรม

กระบวนการสร้างนวัตกรรม

ขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อร่วมกันค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ที่ จะต้องการพัฒนา คือ ต้องการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และสามารถใช้ชีวิตอย่างมีความสุขใน สังคม มีพื้นฐานทางอาชีพ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้บริบททางสังคมเข้ามาช่วยในการพัฒนานักเรียน ชุมชนใน เขตบริการของโรงเรียนมีปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้เรื่องการเลี้ยงวัวเข้ามาให้ความรู้ จึงได้นำกิจกรรม โรงเรียนวัวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามความพร้อม และความต้องการของนักเรียนทุกคน รวมถึงชุมชนที่สนใจ

ภาพที่ 3 การประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน หน่วยงานภายนอก
ในการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิด เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนานวัตกรรม การกำหนด ขอบเขตในการศึกษาการพัฒนานวัตกรรม ศึกษาความเป็นไปได้ของสภาพแวดล้อม และปัจจัยต่างๆ ที่เอื้อ ต่อการพัฒนา เช่น สถานที่ แหล่งอาหาร แหล่งน้ำ เป็นต้น มีการนำนักเรียน บุคลากรไปศึกษาดูงานการ เลี้ยงวัว การเชิญปราชญ์ชาวบ้านเลี้ยงวัวเข้ามาให้ความรู้ แนะนำแนวทางในการพัฒนา และศึกษารูปแบบ การนำนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนบูรณาการในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียน ได้พัฒนาตนเอง ทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ โดยใช้นวัตกรรมโรงเรียนวัวเป็นแหล่งเรียนรู้ กระบวนการคิด การสร้างองค์ความรู้ การต่อยอดสู่อาชีพในอนาคต

ภาพที่ 4 คณะครู และนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

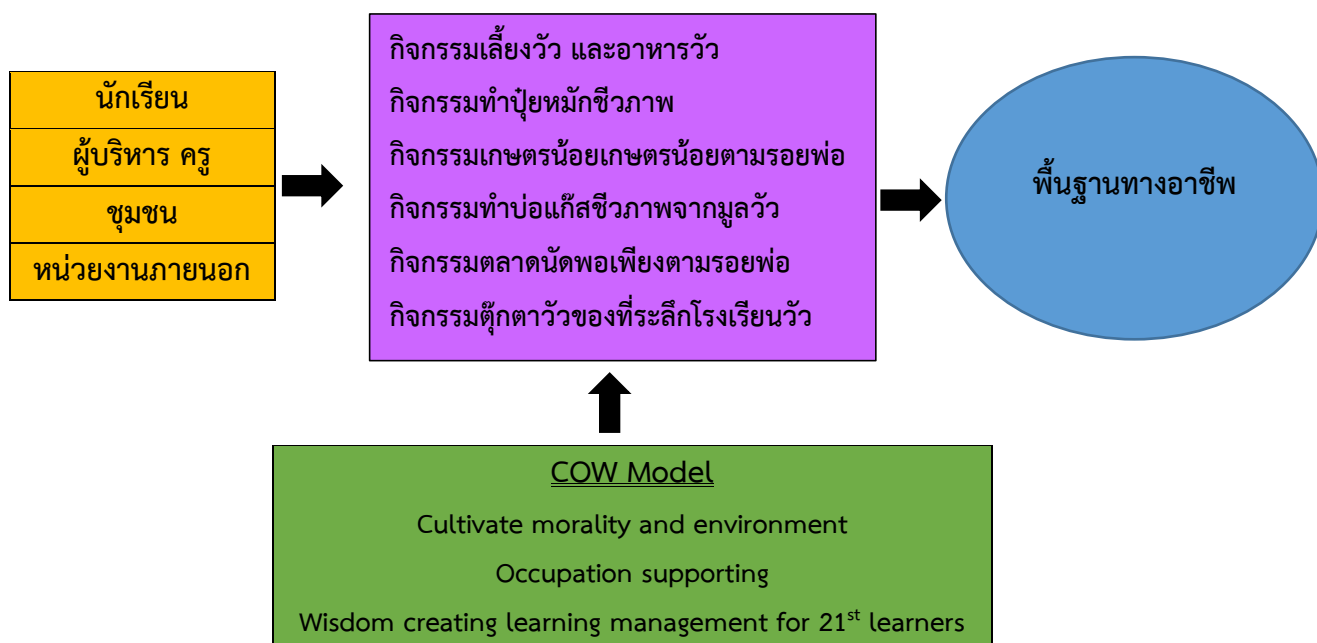
ขั้นที่ 3 สร้างนวัตกรรม สร้างนวัตกรรมต้นแบบ โรงเรียนวัว เริ่มต้นจากการนำคณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นที่มีการปฏิบัติจริง และเห็นผลเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ใช้หลักการ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนานวัตกรรม ใช้ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยกายใช้ประสบการณ์ และความรู้ ร่วมกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเกิดผลกับนักเรียน และการพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพในอนาคตให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ควบคู่กับการพัฒนาทักษะอาชีพ มีการตรวจสอบคุณภาพนวัตกรรมจากข้อมูลย้อนกลับโดยวัดจากคุณภาพผู้เรียน ความพึงพอใจ และการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน

ภาพที่ 5 ครู และนักเรียนร่วมกันดำเนินการกิจกรรมโรงเรียนวัว

ในการสร้างนวัตกรรม โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล ในการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการ และเกิดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละฐานเพื่อให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เห็นศักยภาพของตนในการทำงาน นักเรียนเห็นความถนัดและความสนใจ โดยใช้ COW Model เป็นตัวขับเคลื่อน

ภาพที่ 6 โรงเรียนวัวกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน สู่อีโอกาสทางอาชีพ

นำรูปแบบทั้งหมดผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. กิจกรรมเลี้ยงวัว และอาหารวัว

เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ทักษะอาชีพ ส่งเสริมการเรียนรู้ภายใต้บริบทของสังคม และความพอเพียงให้กับผู้บริหาร ครู และนักเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ครบวงจร ในการบริหารจัดการโดยมีปราชญ์

ชาวบ้านผู้เลี้ยงวัวมาช่วยให้ความรู้ด้านโรงเรือน อาหาร น้ำ การดูแลรักษา สายพันธุ์ ชนิด/ประเภทการใช้เครื่องมือ เพื่อใช้ในการศึกษา มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการ การใช้ประโยชน์จากวัว การเพิ่มมูลค่าของเสียที่เกิดจากวัวให้มีประโยชน์ ความรับผิดชอบในการดูแล การเตรียมอาหารวัว และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน เกิดความรักและภูมิใจในอาชีพที่สุจริต

2. กิจกรรมทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

เกิดขึ้นจากบริเวณโรงเรียนมีใบไม้ ใบไม้ปริมาณมาก และเศษอาหารจากที่นักเรียนรับประทาน ร่วมกับมูลวัวจากโครงการโรงเรียนวัว จึงเกิดกิจกรรมปุ๋ยหมักชีวภาพเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้บริหาร ครู และนักเรียนตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ และมูลค่า ส่งเสริมการต่อยอดอาชีพสามารถทำใช้ในครัวเรือนเป็นการลดค่าใช้จ่ายได้ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ถ้าเหลือจากการใช้ภายในโรงเรียน สามารถจำหน่ายได้ เป็นการสร้างรายได้ให้แก่นักเรียน

3. กิจกรรมเกษตรน้อยตามรอยพ่อ

เป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะอาชีพและส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงให้กับผู้บริหาร ครู และนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการทักษะอาชีพ ร่วมกันวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพ ปลูกผักสวนครัว และสมุนไพร เพื่อใช้ในโครงการอาหารกลางวัน ถ้ามีเหลือก็นำมาจำหน่ายในกิจกรรมตลาดนัดพอเพียง หรือขายในชุมชน โดยนักเรียนทุกระดับชั้นแบ่งหน้าที่รับผิดชอบปลูกผักสมุนไพร และดูแลเอาใจใส่ ตระหนักถึงการใช้สารอินทรีย์ในการดูแลแปลงเกษตร เป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการช่วยลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและสร้างรายได้ระหว่างเรียน

4. กิจกรรมทำบ่อแก๊สชีวภาพจากมูลวัว

เป็นการนำของเสียที่เกิดจากโครงการโรงเรียนวัว คือ มูลวัว นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยผลิตเป็นก๊าซชีวภาพ เพื่อใช้ในโครงการอาหารกลางวัน ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อก๊าซหุงต้ม ผู้บริหาร ครู และนักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเกิดเป็นฐานการเรียนรู้ ทำให้สามารถใช้ได้จริง มีการศึกษาปริมาณมูลวัวกับการเกิดก๊าซ ขึ้นตอน วิธีการทำ มาการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ เวรประจำวันในการดูแล ทำให้นักเรียนรู้หน้าที่ แบ่งเวลาในการทำงานได้

5. กิจกรรมตลาดนัดพอเพียงตามรอยพ่อ

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติผ่านการเรียนรู้จากของจริง มีการจัดกิจกรรมตลาดนัดพอเพียงเพื่อใช้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนสินค้า ผลผลิตที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน จัดขึ้นทุกวันศุกร์สุดท้ายของเดือน โดยเป็นสินค้าที่ผลิตขึ้นมีความปลอดภัยต่อสุขภาพ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการซื้อ ขาย เกิดระบบเศรษฐกิจ มีการบันทึกรายรับ รายจ่าย คำนวณต้นทุน กำไรได้ รู้จักการชั่งตวง ฝึกความซื่อสัตย์ และให้นักเรียนภูมิใจในการทำอาชีพแบบสุจริต ผู้บริหาร ครูให้ความสำคัญการการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงของนักเรียน และให้นักเรียนนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน

6. กิจกรรมตุ๊กตาหัวของที่ระลึกโรงเรียนว้าว

เป็นกิจกรรมการทำของที่ระลึกจากโครงการโรงเรียนว้าว เป็นการส่งเสริมทักษะอาชีพในเรื่องของงานฝีมือ นักเรียนแกนนำโครงการโรงเรียนว้าว ครู ผู้บริหาร ได้รับการอบรมการทำตุ๊กตาหัวจากความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบลกะหาด และมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิได้เข้ามาให้ความรู้ และฝึกทักษะอาชีพ มีการขยายผลไปสู่นักเรียนที่มีความสนใจในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกความรับผิดชอบ และเมื่อได้ผลงานสามารถนำไปจำหน่าย สร้างรายได้ระหว่างเรียน

ผลงานที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

เมื่อนำนวัตกรรมโรงเรียนว้าวไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียนในทุกด้าน สติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย และสังคม ให้นักเรียนได้แสดงออกผ่านกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ให้นักเรียนเรียนรู้การสร้างแรงจูงใจในการต่อยอดอาชีพในท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนที่สนใจเข้ามาเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา การทดลองใช้โรงเรียนว้าวเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียน มีการศึกษาปัญหาที่พบหลังการนำมาใช้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนานวัตกรรมตามคำแนะนำ และปัญหาที่พบต่อไป ในช่วงแรกปัญหาที่พบคือ นักเรียนเข้าใจว่าเป็นการเลี้ยวแบบทั่วไป ที่นักเรียนได้เห็นจากที่บ้านและชุมชน แนวทางในการปรับปรุงพัฒนา คือสร้างความเข้าใจให้กับนักเรียนในการเรียนรู้ ฝึกการบริหารจัดการ การเรียนรู้สิ่งอื่นเพิ่มเติม การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาสายพันธุ์ เป็นต้น

ระยะที่ 2 นำนวัตกรรมโรงเรียนว้าวเข้าไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการบูรณาการความรู้โรงเรียนว้าวสู่การเรียนรู้ในทุกชั้นเรียน ให้นักเรียนทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เกิดกิจกรรมที่หลายหลายที่นักเรียนสนใจ เช่น การทำบ่อแก๊สชีวภาพจากมูลวัว การทำปุ๋ยหมักจากเศษอาหาร การทำปุ๋ยหมักมูลวัว การนำมูลวัวไปใช้ประโยชน์ การดัดแปลงและการถนอมอาหารไว้ใช้ในฤดูแล้ง และกิจกรรมการทำของที่ระลึกโรงเรียนว้าว โดยนักเรียนได้หมุนเวียนทำกิจกรรมด้วยตัวเอง นอกจากนี้โรงเรียนได้เปิดเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษา

ภาพที่ 7 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และฐานกิจกรรมโรงเรียนวัว เพื่อพัฒนาศักยภาพนักเรียน

และผลที่เกิดขึ้นอย่างเด่นชัดของนักเรียนหลังใช้วัตรกรรมโรงเรียนวัว ทำให้นักเรียนทุกคนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นในการทำกิจกรรม สามารถลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้ทุกคน ทำให้นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละฐาน ทำให้นักเรียนอยากมีโรงเรียน และอยากทำกิจกรรมที่จัดขึ้น เกิดกระบวนการคิดอย่างมีลำดับขั้นตอน นักเรียนรู้จักวางแผน และมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ และเมื่อนักเรียนกลับไปที่บ้านมีการนำความรู้ไปขยายผลต่อให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และอีกด้านที่เห็นการพัฒนา คือ นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี มีร่างกายที่สมบูรณ์ สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และได้เห็นกิจกรรมที่โรงเรียนร่วมกับชุมชนในการต่อยอดทักษะทางอาชีพให้กับนักเรียน เช่น

กิจกรรมตลาดนัดพอเพียง นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากนวัตกรรมการเรียนว้าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ การทำปุ๋ยหมัก การใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดการหมุนเวียนรายได้ในชุมชน เป็นการเรียนรู้การซื้อขายให้กับนักเรียนผ่านกิจกรรมนี้ด้วย และโรงเรียนก็ได้เครือข่ายในการพัฒนาร่วมกับ ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

ภาพที่ 8 กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาตนเองของนักเรียน และความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก

สรุปสิ่งที่เรียนรู้และการปรับปรุงให้ดีขึ้น

จากการใช้นวัตกรรมโรงเรียนว้าวกับการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน สู่ออกาสทางอาชีพ ทำให้ได้เห็นว่า นักเรียนทุกคนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และการดำเนินตัวเองในสังคม นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการอยู่ร่วมกับคนอื่น เห็นคุณค่าของตัวเอง และภูมิใจในอาชีพในท้องถิ่น สามารถปฏิบัติภารกิจในแต่ละฐานได้เป็นอย่างดี คิดวิเคราะห์ จัดลำดับขั้นตอนในการทำงานจนประสบความสำเร็จ มองเห็นการนำทักษะพื้นฐานในโรงเรียนไปต่อยอดด้านอาชีพ นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการเสียสละ มีความรับผิดชอบ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ในการพัฒนานักเรียน มุ่งพัฒนาด้านวิชาการควบคู่กับการส่งเสริมอาชีพให้กับนักเรียน เป็นการปลูกจิตสำนึกที่ดีในการประกอบอาชีพที่สุจริต และมีรายได้ทั้งระหว่างเรียน และรายได้ในอนาคตเมื่อนำไปประกอบเป็นอาชีพ ทำให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จริง ร่วมกับความรู้ที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดแนวคิด วิธีการ

กระบวนการ เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้ที่คงทน ซึ่งจะนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

ระหว่างการทำโครงการได้พบการสะท้อนปัญหาจากผู้ปกครองนักเรียนบางส่วน เช่น เมื่อมีกิจกรรมนี้นักเรียนจะได้เรียนน้อยลง หรือกิจกรรมเหล่านี้ที่บ้านก็มี โรงเรียนจะทำทำไม เป็นต้น โดยปัญหาเหล่านี้เกิดจากการสื่อสารที่ไม่เข้าใจจึงทำให้ได้รับเสียงสะท้อนกลับมา โรงเรียนแก้ปัญหาโดยการทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้ผู้ปกครองทราบ และเชิญผู้ปกครอง หรือคนในชุมชนที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ในฐานกิจกรรมร่วมกับนักเรียนที่ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในทุกด้าน และหลังจากนั้นได้รับการตอบรับ สนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานภายนอกเป็นอย่างดี จนทำให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีผู้สนใจเข้ามาศึกษามากมาย และอีกหนึ่งปัญหาที่โรงเรียนเรียนรู้ได้ คือ การระบาดของโรคโควิด-19 ที่ระบาดในวงกว้าง ทำให้ในช่วงนั้นโรงเรียนได้การปิดโรงเรียน และฐานกิจกรรม เพื่อป้องกันโรคระบาด แต่ในขณะเดียวกันปรับเปลี่ยนมาเรียนเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาที่จะนำไปพัฒนาต่อไปในช่วงที่โรคระบาดนั้นหายไป และในปัจจุบันสามารถกลับมาดำเนินกิจกรรมโรงเรียนว้าวได้เป็นปกติ

การขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนา

การขยายผลของนวัตกรรม โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน หน่วยงานภายนอกที่สนใจเข้ามาศึกษาแหล่งเรียนรู้ วิธีการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ที่พัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคมให้เกิดขึ้นกับนักเรียน พร้อมองค์ความรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำไปขยายผลต่อไป เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ โดยผ่านฐานกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ข้อมูลโรงเรียนผ่านจดหมายข่าวโรงเรียน ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อบริการสังคมออนไลน์ (Facebook) เว็บไซต์ของโรงเรียน <http://rw.ac.th> อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1. การนำโรงเรียนว้าว มาใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักเรียน ให้นักเรียนเห็นโอกาสทางอาชีพ ต้องหา กิจกรรมที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ และความสามารถที่นักเรียนจะแสดงออกมาในขณะทำกิจกรรมให้มากที่สุด ผ่านกระบวนการคิด การตัดสินใจ การวางแผน ดังนั้นกิจกรรมที่จะพัฒนาต่อเนื่อง เช่น การผสมเทียม การคัดเลือกสายพันธุ์ การทำปุ๋ยมูลวัวอัดเม็ด ระบบอัตโนมัติในโรงเรือน
2. พื้นที่สำหรับใช้เป็นแหล่งอาหาร จะมีการจัดแบ่งส่วนพื้นที่ในการปลูกหญ้าให้สามารถเกี่ยวเกี่ยว ในทุกฤดู เพื่อให้วัวมีหญ้ากินตลอดปี
3. การสร้างอาชีพให้กับนักเรียน โดยใช้โรงเรียนว้าวเป็นฐานกิจกรรมในการเรียนรู้ ให้เห็นช่องทางของอาชีพในทุกมิติของการเลี้ยงวัว เช่น ประโยชน์จากการปลูกหญ้า ประโยชน์ของมูลวัว รวมถึงการจำหน่าย รวมถึงผลิตภัณฑ์ของเนื้อวัว เพิ่มเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า

4. การส่งเสริมช่องทางหารายได้ จากกิจกรรมโรงเรียนว้าว มีของที่ระลึกจากโรงเรียนว้าว นำเทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ เกิดระบบการตลาดออนไลน์ มีการซื้อขาย เกิดรายได้ระหว่างเรียน

จุดเด่น หรือลักษณะพิเศษของผลงานนวัตกรรม

โรงเรียนว้าว เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ครบวงจร มีการบริหารจัดการโรงเรียนที่ดี สามารถพัฒนานักเรียนทุกๆ ด้าน ให้เป็นบุคคลที่พร้อมอยู่เสมอในยุคของการเปลี่ยนแปลง แต่พร้อมด้วยศักยภาพ และความสามารถในการคิด เรียนรู้ ปฏิบัติตนในสังคมอย่างมีความสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้บริบทของสังคม ปรากฏชาวบ้าน พื้นที่บริการของโรงเรียนเป็นตัวขับเคลื่อนในการพัฒนา ใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมนำมาพัฒนานักเรียน ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในอนาคต และได้รับการยอมรับเป็นแหล่งศึกษาดูงานของอำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ เป็นต้นแบบกิจกรรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชนาธิป พรกุล. (2554). **การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้** (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นนทลี พรธาดาวิทย์. **การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

วิภาวี ศิริลักษณ์. (2557). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้**

แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย.

โรงเรียนร่วมราษฎร์วิทยานุกูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3